

EINDVERSLAG ACTIVITEITEN STICHTING PELGRIMAGE

Mei 2017

Inleiding

Nadat de Stichting Pelgrimage in 1994 was opgericht zijn er 11 gildereizen georganiseerd. Op dinsdag 3 mei 2017 is door het bestuur besloten de activiteiten van de Stichting te beëindigen. Met het uitbrengen van dit eindverslag wil het stichtingsbestuur kort terugblikken op de georganiseerde reizen en daarbij aangeven op welke wijze de doelstellingen van de Stichting zijn bereikt gedurende het bestaan van de Stichting.

Aanleiding tot de oprichting van de Stichting Pelgrimage

Op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS) werd in 1989 een gildereis naar Lourdes georganiseerd en in 1990 naar Rome waarbij de gilden en schutterijen een belangrijke rol vervulden bij de afsluiting van het Willibordjaar. Het enthousiasme onder de deelnemers maar ook bij de leden van het speciale organisatiecomité waren zo groot dat men aan de organisatie van deze speciale gildpelgrimsreizen een vervolg wilde geven. Het bestuur van de NBFS wilde en kon daarbij geen financieel risico lopen, waardoor in de aanloop naar de gildereis in 1994 naar Lourdes en Santiago de Compostela is besloten de Stichting Pelgrimage op te richten. De statutaire oprichters waren dezelfde welke de eerdere reizen in 1989 en 1990 hadden georganiseerd met uitzondering van de heer M. van der Voort.

Doelstellingen van de Stichting

In de statuten van de Stichting Pelgrimage is de volgende doelstelling opgenomen in artikel 2: *De stichting heeft ten doel: het bevorderen van de Maria-devotie en andere devoties middels het organiseren van pelgrimages, eventueel in samenwerking met gelijkgerichte andere organisaties; en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.*

In de praktijk werd deze doelstelling vertaald in de volgende formulering welke een plek kreeg in de reisfolders en reisinformatieboekjes:

De Stichting Pelgrimage heeft als doel reizen te organiseren naar pelgrimsplaatsen in de wereld. Daarbij wordt nauw aangesloten op de doelstelling van de gilden van saamhorigheid en broederschap binnen de context van de eeuwenlange relaties tussen de gilden en de RK gemeenschap. Tijdens de reizen worden de gebruiken en tradities van de gilden op gepaste wijze tot uiting gebracht tijdens de vieringen die tijdens de reizen worden georganiseerd. Tijdens de reizen gaat het echter in de eerste plaats om de broederschap en de saamhorigheid dan op de uitstraling en presentatie van al die gebruiken van de gilden en schutterijen.

Bestuurssamenstelling

Bij de samenstelling van het bestuur is door de jaren heen telkens gezocht naar een inbedding binnen de zes Kringen van de NBFS. Gestart werd dan ook met een bestuur bestaande uit zes personen. In de loop der jaren werd het steeds moeilijker om van elke Kring een afgevaardigde te vinden en werd meer gekozen voor een omvang die werkbaar en effectief van omvang was.

Georganiseerde reizen door de jaren heen

Tijdens de 11 pelgrimages die werden georganiseerd zijn de meest bekende bedevaartplaatsen in Europa inmiddels een of meer keren bezocht, terwijl daarnaast ook werd gezocht om in het reisprogramma minder bekende bedevaartplaatsen op te nemen, die in de praktijk vaak qua beleving niet onderdeden bij de ervaringen die bij de bekende bedevaartsplaatsen werden opgedaan. De eigenheid van de groep kwam daarbij zelfs vaak wat beter tot haar recht.

Bovendien werd ervaren dat het opnemen van steden met veel historie en bezienswaardigheden een extra dimensie gaf aan de reizen die gemaakt werden.

De reisdoelen werden gekozen op basis van de wensen en ideeën die in de evaluatieformulieren aan het eind van de reis werden ingevuld, waarbij natuurlijk wel werd gezocht naar afwijkende routes en bezoek aan steden die niet eerder in een programma waren opgenomen.

Met de organisatie van de Romereis in 2000 die in het teken stond van het Heilig Jaar en waarbij werd deelgenomen aan de speciale Nederlandse Dag is besloten om eens in de twee jaar een gildepelgrimage te organiseren. Hetgeen tot en met 2016 ook daadwerkelijk is gerealiseerd.

Reistechische verzorging van de pelgrimages

De reistechische verzorging van de pelgrimages is vanaf het begin ondergebracht bij een reisorganisatie. Met hen werden afspraken gemaakt over de hotels, de bussen en de chauffeurs. De organisatie van de vieringen en gildepresentaties vielen onder de verantwoordelijkheid van het stichtingsbestuur die ook zelf de contacten legde en onderhield.

In 1994 werd de reis verzorgd door Kristal Reizen uit Ammerzoden, vanaf 1996 heeft Pelikaan Reizen uit Zevenbergen de pelgrimages verzorgd, waarbij er wel regulier bij verschillende reisorganisaties een offerte is opgevraagd om het aanbod te kunnen vergelijken.

Met de reisorganisatie werd ruim een jaar tevoren een concept-reisprogramma opgesteld, werd een voorreis gemaakt waarin de diverse hotels werden bezocht en afspraken konden worden gemaakt over excursies en de vieringen die onderdeel uitmaakten van de pelgrimages. Tijdens de reizen was er altijd naast de chauffeur begeleiding aanwezig vanuit de gecontracteerde reisorganisatie.

Opgedane ervaringen en evolutie van de pelgrimages:

De opgedane ervaringen waren gedurende de jaren zeer divers. Alle reizen werden uitgebreid geëvalueerd mede aan de hand van de ingevulde evaluatieformulieren van de deelnemers en de ervaringen van bestuursleden en busleiders. De evaluatie kreeg een duidelijke plaats bij de voorbereiding van de volgende pelgrimage.

Dit betrof o.a. het volgende:

- De deelnemers gaven aan dat ze de voorkeur gaven dat niet de gehele groep van deelnemers tijdens de reis in één hotel moest worden ondergebracht en dat tijdens de reis ook niet met veel bussen gezamenlijk moest worden opgetrokken. Dit onder meer uit logistieke overwegingen omdat wachttijden bij liften, toiletten als negatief werden ervaren, en het ten koste ging van intimiteit door de massaliteit.
- In 1996 waren de ervaringen met de hotelaccommodaties niet positief. Er waren vele klachten. Voldoende reden om hier bij de voorreis kritisch op te letten.
- Bij de Romereis 2000 in het kader van het Heilig Jaar werden meer reismogelijkheden geboden nl. naast busreizen ook een vliegreis. Ervaren werd dat vooral de vliegreizigers niet die begeleiding kon worden geboden die de organisatie voor ogen had. Bovendien kon niet worden voldaan aan saamhorigheid en gemeenschapszin omdat deze juist tijdens de busreizen spontaan ontstaat en kan zo nodig kan worden gestimuleerd door chauffeur en busbegeleider. Nadien zijn dan ook alleen maar busreizen aangeboden met eenzelfde reisprogramma.
- Tijdens de pelgrimages werden de gildetradities en -symbolieken vooral tijdens en rondom de vieringen een plaats gegeven. Vanaf 2006 werd er ook nadrukkelijk gekozen op basis van de positieve ervaring tijdens een eindviering in de kathedrale kerk van Dublin om zowel de pelgrimages te beginnen met een gezamenlijke viering als af te sluiten. Dit bood de gelegenheid om als groep ook enkele keren gezamenlijk op te trekken. De vieringen werden al in Nederland voorbereid met de gelukkig vaak meereizende priesters. Voor deze vieringen werden bijzondere kerken geselecteerd.
- In gevallen waarbij we tijdens de reis niet over een eigen priester konden beschikken hebben we bijzondere contacten kunnen leggen. Zo is in Montserrat aangesloten bij een reguliere viering van de monniken, is in Mariagöud de plebaan celebrant geweest en is naar Parijs de pastoor uit Soest gekomen om de viering in de Sacre Coeur te celebreren. In Keulen en Trier is Mgr. H. Woorts, referent bedevaarten binnen het bisschoppencollege hoofdcelebrant geweest. In 2016 in Rome was Mgr. A. Hurkmans hoofdcelebrant en sloten verschillende priesters als concelebrant

Stichting Pelgrimage; Spinet 47, 3766 ZB SOEST; 06-23284667;

www.gildepelgrimage.nl; info@gildepelgrimage.nl

aan. Er werd altijd wel gestreefd naar de aanwezigheid van een priester in het reisgezelschap, alleen was dit door onverwachte ziekte van pastor H. v.d. Schepop dit niet bij alle reizen mogelijk. Vanuit het bestuur werd de geplande viering vervolgens op een bijzondere en gewaardeerde wijze ingevuld met een gebedsviering.

- De leeftijd van de deelnemers is gemiddeld vrij hoog omdat zekere de jongere gildeleden door de duur van de reis niet over zoveel vrije dagen de beschikking hebben om in te schrijven. Er is een redelijk vaste groep van deelnemers waarvan er in de loop der jaren natuurlijk door hun fysieke gesteldheid afhaken welke dan weer gecompenseerd worden door deelnemers die een bepaalde doel van de reis aantrekkelijk vinden. In de loop van de jaren neemt het aantal deelnemers wel steeds wat af, zeker wat betreft het aandeel van het aantal geüniformeerde gildeleden in de groep.
- In de loop van de jaren zijn verschillende pogingen gedaan om ook leden van gilden en schutterijen uit Limburg en Gelderland te werven voor onze pelgrimages. Dit heeft niet geleid tot resultaat. Geconstateerd moet worden dat de deelnemers vooral kwamen uit de naaste omgeving van de plaatsen waar de bestuursleden woonden. Ook het organiseren van informatieavonden in andere regio's van Brabant leidde niet tot extra instroom van een nieuwe categorie van deelnemers.

Het besluit tot beëindiging van de activiteiten

Na een evaluatie van de Romereis 2016 in februari 2017 is het bestuur begin mei 2017 bij elkaar gekomen met als agendapunt hoe gaan we verder, gaan we weer een nieuwe pelgrimage voor 2018 voorbereiden.

Na een uitvoerige discussie heeft het bestuur moeten besluiten de activiteiten van de Stichting Pelgrimage te beëindigen en geen nieuwe reis te gaan organiseren.

Reden is dat het bestuur merkt dat de interesse voor deze speciale pelgrimages waarin de tradities en symbolieken van de gilden een nadrukkelijke plaats innemen de laatste reizen steeds verder afneemt. Ook het aantal geüniformeerde deelnemers en de gilde-attributen als trommels, bazuinen, vaandels en vendels heeft een dusdanige omvang bereikt dat de grens lijkt bereikt dat we onze doelstellingen van de stichting kunnen blijven waarmaken. Het dalend aantal deelnemers zorgt er ook voor dat de "overhead" die moet worden verwerkt in de reissom een grens heeft bereikt welke niet meer te verantwoorden is wanneer ons reisprogramma wordt vergeleken met wat andere reisorganisaties bieden met een eveneens aantrekkelijk en gelijksoortig reisprogramma.

Bovendien zien we dat het aanbod aan dit soort reizen toeneemt omdat bisdommen en parochies steeds vaker dit soort reizen voor hun gemeenschap aanbieden.

Het bestuur heeft dan ook niet de verwachting dat het aantal deelnemers ineens weer zal gaan groeien. Bovendien zijn de meest bekende en ook "aantrekkelijke" bedevaartplaatsen al verschillende keren bezocht.

Dankwoord

Het bestuur is een ieder dank verschuldigd voor hun bijdrage aan de vele mooie pelgrimages die de afgelopen periode zijn georganiseerd. Een speciale blijk van dank aan de medewerkers van Pelikaan Reizen, de chauffeurs en de busbegeleiders.

Ook de bijdrage die verschillende priesters hebben geleverd aan het kunnen verzorgen van inspirerende en vooral ook indrukwekkende vieringen mag niet onvermeld blijven: dank aan de pastores Hans van de Schepop, Frank Dirven en Wil Veldhuis.

En natuurlijk ook dank aan de deelnemers aan onze reizen. Zonder hen zouden wij deze reizen niet hebben hoeven en kunnen maken.

Het bestuur van de Stichting Pelgrimage hoopt dat op de een of andere wijze in de plaatselijke gemeenschappen de rol en functie die deze gildereizen ook voor hen heeft vervuld in de afgelopen jaren met nieuwe initiatieven mag worden verrijkt.

BIJLAGEN

Overzicht georganiseerde Gildepelgrimages

Jaar	Reisdoel	Aantal deelnemers
1994	Lourdes en Santiago de Compostela	500
1996	Polen/Tsjechië bezoeken aan Berlijn, Warschau, Czestechowa, Krakau, Praag	200
2000	Heilig Jaar Rome met bezoek Florence, Siena, Pompeï, Venetië	1.094
2002	Fatima en Santiago de Compostela met bezoek aan Parijs	478
2004	Knock (Ierland) met bezoeken aan Londen, rondreis Ierland Downpatrick en Dublin (viering)	397
2006	Medjugorje (Bosnië) met bezoeken aan Bad Neuenahr (viering), Kroatië/Markaska Riviera, Salzburg en Bamberg (viering)	400
2008	Czestechowa (Polen) met bezoeken aan Werl (viering), Berlijn, Warschau, Krakau en Erfurt (eindviering)	254
2010	Montserrat (Spanje) met bezoeken aan Echternach (viering), Avignon, Barcelona, Lourdes, Rocamadour, Chartres en Parijs (viering)	173
2012	Mariazell (Oostenrijk) met bezoek aan Keulen (openingsviering), Praag, Wenen en Passau (eindviering)	195
2014	Mariagöd (Hongarije) met bezoek aan Paderborn (viering), Leipzig, Dresden, Boedapest, Altötting en Trier (eindviering)	177
2016	Rome (Heilig Jaar) met bezoek aan Limburg ad Lahn (viering), München, Bologna, Siena, Milaan en bedevaartplaats Einsiedeln (eindviering)	149

Overzicht samenstelling bestuur Stichting Pelgrimage

Functie	Naam	Periode
Voorzitter	C.H.J. Hermans (Cees)	1994 – 2001
	R.H.M. van Hal (René)	2001 – 2017
Secretaris	A.H.C. van Broekhoven (Jos)	1994 – 1996
	A.G. Boot (Adrie)	1996 – 2006 (ivm overlijden)
	H. Bruijns (Harrie)	2006 – 2016 (ivm overlijden)
Penningmeester	A.J. Klerks (Jos)	1994 – 2001
	J.H.W. van de Ven (Jos)	2001 – 2017
Lid	A.G. Boot (Adrie)	1995 – 1996 (daarna secretaris)
	J.L. van Olmen (Johan)	1994 – 1996
	W.H.N. van de Wijgert (Willy)	1994 – 2003
	R.H.M. van Hal (René)	1997 – 2001 (daarna voorzitter)
	J.H.W. van de Ven (Jos)	1997 – 2001 (daarna penningmeester)
	J. van Rooij (Jan)	2002 – 2017
	H. van Nunen (Harrie)	2002 - 2006
	A.J.J. Jacobs (Tonny)	2003 – 2009